

ORANŽOVÁ STUHA

roku 2015

ORANŽOVÁ STUHA
roku **2015**

Obsah

Slovo ministra	4
O soutěži Vesnice roku	6 - 7
Biskupice	8 - 11
Břasy	12 - 15
Čechtice	16 - 19
Haňovice	20 - 23
Heřmanov	24 - 27
Chlumany	28 - 31
Kozojídky	32 - 35
Rajnochovice	36 - 39
Valy	40 - 43
Vražkov	44 - 47
Všeň	48 - 51
Žďár nad Metují	52 - 55

Slovo ministra

Vážení přátelé venkova,

soutěž Vesnice roku se stala již tradiční soutěží, která dokazuje, že lidem záleží na obci, ve které žijí. Soutěž je motivuje aktivně zvelebovat své obce, vzájemně komunikovat a utužovat společenský život. Jsem proto přesvědčen, že soutěž Vesnice roku plní svůj cíl. Upozorňuje na rozmanitost a pestrost programů obnovy vesnic a informuje širokou veřejnost o významných počinech v oblasti zkvalitňování života v obcích i malých městech.

Ministerstvo zemědělství se zapojuje do soutěže Vesnice roku jako vyhlašovatel ocenění Oranžová stuha již devět let. Jsme rádi, že se můžeme podílet na vyhledávání a zveřejňování příkladů dobré praxe v rozvoji venkova. Z povahy naší činnosti hledáme a oceňujeme především příkladnou spolupráci se zemědělským nebo lesnickým podnikem či jinou místní dobrovolnou organizací z resortu zemědělství. Dobře fungující partnerství mezi obcí a místními podnikatelskými subjekty i dobrovolnickými spolky či sdruženími při péči o venkovský prostor je prospěšné všem, nejen lidem, kteří v obci žijí.

V této publikaci si můžete prohlédnout obce oceněné v krajském kole soutěže a vítěze celostátního kola Oranžové stuhy. Věřím, že nejen finanční částka, ale i získaný prestižní titul bude pro obce další motivací ke zlepšování života na venkově.

Upřímně blahopřeji všem vítězům a přeji jim mnoho síly, nadšení a energie při dalším zvelebování venkova. Pevně věřím, že ocenění a peněžní odměna povzbudí další obce účastnit se soutěže Vesnice roku v příštím roce.

Marian Jurečka
ministr zemědělství

O soutěži Vesnice roku v Programu obnovy venkova

Do letošního 21. ročníku soutěže Vesnice roku se přihlásilo celkem 210 obcí. Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Soutěže se mohou zúčastnit obce, i se statutem města a městyse, vesnického charakteru, které mají maximálně 7 500 obyvatel, a které mají zpracovaný Program obnovy vesnice (více o podmínkách soutěže na www.vesniceroku.cz).

Vyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Spolek pro obnovu venkova ČR
Ministerstvo zemědělství
Svaz měst a obcí ČR

Spoluvyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Kancelář prezidenta republiky, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Sdružení místních samospráv, Svaz knihovníků a informačních pracovníků a jednotlivé kraje.
Soutěž je organizována ve dvou kolech – krajském a celostátním. V rámci kol jsou udělována následující hlavní ocenění:

Zlatá stuha – celkový vítěz

Vítězná obec zpravidla nejvíce a jednoznačně osloví komisi a vyváženě obstojí ve všech posuzovaných oblastech, jako jsou prezentace společenského života, aktivit občanů a podnikatelů, celkový obraz vesnice, úsilí o kvalitní občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráce obyvatel, péče o zeleň, přírodní prvky a veřejná prostranství, práce s mládeží, zájem o historii, tradice a okolí, úroveň zpracování koncepčních dokumentů, ale také využívání informačních technologií.

Modrá stuha – za společenský život

Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. Hodnotí se také péče o duchovní hodnoty obce, utužování venkovské komunity a návaznost na tradice.

Bílá stuha – za činnost mládeže

Oceňovány jsou aktivity místních spolků v oblasti výchovy mladé generace, práce s dětmi v knihovně či vytváření podmínek pro trávení volného času.

Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

Oceňovány jsou také snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, např. výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby.

Oranžová stuha – za spolupráci obce se zemědělským subjektem

Cílem ocenění je povzbudit představitele obcí, zemědělce hospodařící v obci a občany ke vzájemné spolupráci, která povede ke zvelebování obce a ke zlepšení života na venkově. Jsou vyhledávány, zveřejňovány a oceňovány příklady dobré spolupráce obce a zemědělského subjektu (zemědělského nebo lesnického podniku) či obce a místní dobrovolné organizace z resortu zemědělství (např. myslivců, rybářů, včelařů). Partnerství ze strany obce může být naplňováno také v rámci dobrovolného svazku obcí nebo Místní akční skupiny.

Ocenění je udělováno od roku 2007 a od tohoto roku se Ministerstvo zemědělství účastní soutěže jako jeden z vyhlášovatelů soutěže. Letos proběhl již 9. ročník Oranžové stuhy. Krajská kola soutěže Vesnice roku se uskutečnila v květnu a červnu. Celostátní hodnotitelská komise poté navštívila obce oceněné Oranžovou stuhou v krajských kolech v týdnu 7. 9. – 11. 9. 2015. Posuzovala obce podle hodnotících kritérií a vybrala jednu obec, která se stala nositelem titulu Oranžová stuha České republiky roku 2015.

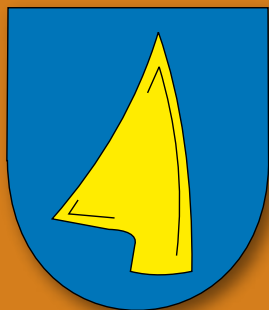
S oceněním Oranžová stuha je spjata finanční odměna ve formě dotace rozpočtu Ministerstva zemědělství z Programu obnovy venkova administrovaném Ministerstvem pro místní rozvoj. Obec, které bylo uděleno ocenění v rámci krajského kola soutěže, bude mít možnost získat dotaci (dle pravidel programu) až do maximální výše 600 tis. Kč. Obec oceněná v rámci celostátního kola bude mít možnost získat dotaci do maximální finanční výše 800 tis. Kč. Více o soutěži naleznete na subportálu venkov na webu www.eagri.cz.

Hodnotící kritéria:

U hodnocených obcí se posuzuje: Podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce, spolupráce při péči o veřejná prostranství a kulturní krajinu, koncepční dokumenty a společné projekty, místní produkty a jejich marketing, využití netradičních zdrojů energie, nezemědělské aktivity a také prezentace obce během hodnocení, připravenost obce, organizace návštěvy, celkový dojem obce, zpracování jednotné informace o obci.

Členové celostátní hodnotitelské komise:

Ing. Stanislav Rampas, Spolek pro obnovu venkova ČR, předseda hodnotitelské komise
 Ing. Tereza Podškubková, Ministerstvo zemědělství, odbor Řídící orgán Programu rozvoje venkova
 Mgr. Jana Bartošová, Státní zemědělský intervenční fond, Celostátní síť pro venkov
 Ing. František Halásek, Zemědělský svaz ČR
 Ing. František Winter, Národní síť Místních akčních skupin ČR
 Ing. Marie Straková, Ph.D., Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Biskupice

okres
kraj
NUTS 2

Svitavy
Pardubický
Severovýchod

adresa obecního úřadu

Biskupice 11, 569 43
www.biskupice.cz

počet obyvatel
rozloha obce

435
1 110 ha

Oranžová stuha Pardubického kraje roku 2015

První listinné zprávy o Biskupicích pocházejí z roku 1262, kdy olomoucký biskup Bruno daroval obec k užitku olomoucké kapitule. O století později, roku 1361, koupil Biskupice markrabě Jan, bratr krále Karla IV. Krajina východně od Biskupic se mu zdála natolik výhodná, že zde nechal vybudovat pevný hrad Plankenberk. Janovi synové Jošt a Prokop se po jeho smrti dostali do velkých sporů o dědictví, přičemž Plankenberk i okolní obce na tyto nevraživosti velmi doplácely. Po Prokopově smrti dal Jošt roku 1412 hrad s vesnicemi Biskupice a Březinky do dědického vlastnictví Heraltovi z Kunštátu.

Obec dnes

Obec Biskupice je historicky převážně zemědělská, o čemž svědčí i obecní znak – v modrém štítě vztyčená zlatá radlice. I proto je naprostá většina pozemků v obci obdělávaná zemědělci, a to především Hanáckou zemědělskou společností Jevíčko a.s. a dále dvěma soukromými zemědělci. Zemědělci dodržují v obci osevní plány tak, aby bylo zabráněno případné erozi pozemků, popř. lokálním záplavám, které by mohly vzniknout nevhodným osetím polí v kopcích.

Obec se všemi zemědělci v obci spolupracuje, soukromí zemědělci zajišťují pro obec svou technikou zimní údržbu, dovoz materiálu a vypomáhají při přípravě společenských akcí. S Hanáckou zemědělskou společností Jevíčko a.s. spolupracuje obec především v oblasti likvidace bioodpadu, kdy tato společnost pro obec zajišťuje bezplatnou likvidaci bioodpadu v kompostárně, kterou vybudovala v obci. Společnost také sponzoruje obec formou darů např. při oslavě modré

stuhy nebo při rozsvícení vánočního stromku. Dále společnost obci prodala za velmi výhodných podmínek registrované brown-field (bývalý areál JZD, který již nevyužívá). Obec bude využívat tento areál částečně pro svoje zázemí a aktivity, mimo jiné také k pořádání již nadregionální společensko-kulturní akce festivalu slivovice „Biskupické kalíšek“. Tato akce je oslavou téměř třistaleté tradice pálení v obci. Když dali poblíž biskupického zámku v roce 1716 Libštejnští z Kolovrat postavit palírnu, jistě tehdy netušili, že se i v roce 2015 bude stále v Biskupcích pálit slivovice a bude platit heslo „...nebudete stonat, nebudete mřít, budete-li biskupickou slivovici pít...“.

Jednou z priorit je obnova a udržování zeleně v obci. Před opravenou budovou obecního úřadu je rozsáhlý pozemek – náves, kde byla v roce 2008 provedena celková obnova nákladem 5,5 mil. Kč. Z této částky 4,5 mil. Kč bylo poskytnuto z evropských zdrojů z Pro-

gramu rozvoje venkova. V roce 2010 došlo k další úpravě centra obce – průtah obcí, kterou financoval Pardubický kraj. Následně byly provedeny sadové úpravy centra obce, nová výsadba v zahradě MŠ a byla vysazena nová alej podél cesty ke sportovnímu areálu AVZO. Celá řada velmi cenných dřevin se nachází v zámeckém parku. Za pomoci pracovníků na veřejně prospěšné práce je prováděno čištění veřejných ploch a údržba zeleně a obecních lesů. V roce 2013 byla obci udělena pamětní plaketa Ministerstva obrany ČR za péči o válečné hroby – za celkovou rekonstrukci památníku k uctění padlých, zemřelých a nezvěstných vojáků z I. světové války.

V obci je bohatý kulturně - společenský život, který zajišťují místní organizace a za který obec obdržela v roce 2010 modrou stuhu. V obci funguje i myslivecké sdružení, které obec podporuje formou pronájmu pozemků k honitbě za symbolickou cenu. Dále jim bezplatně pronajímá prostory pro uskladnění krmiva pro zvěř a pro uskladnění střelené zvěře. Myslivci pomohli vlastními silami při výměně střechy a dávají obci maso ze zvěřiny na různé obecní akce.

Infrastruktura obce je na dobré úrovni. V obci je veřejný vodovod, plynovod, veřejné osvětlení, rozhlas, telekomunikační sítě a pro zlepšení životního prostředí byla v roce 2006-2007 provedena výstavba nové ČOV a splaškové kanalizace v celkových nákladech 20,9 mil. Kč.

Obec očima hodnotící komise

Obec získala čestné uznání hodnotitelské komise za aktivní přístup k hodnocení a příkladnou spolupráci se zemědělskými subjekty.

Komisi při návštěvě zaujala zejména místní část obce Zálesí, kde panovala úžasná atmosféra, a ocenila také citlivou rekonstrukci bývalého areálu JZD. Zrekonstruovaný areál bude sloužit k pořádání místních kulturně-společenských akcí.

Břasy

okres
kraj
NUTS 2

Rokycany
Plzeňský
Jihozápad

adresa obecního úřadu

Břasy 350, 338 24 Břasy
www.obecbrasy.cz

počet obyvatel
rozloha obce

2 172
2 143 ha

Oranžová stuha Plzeňského kraje roku 2015

Obec Břasy se nachází v Plzeňském kraji, leží v okrese Rokycany a žije zde 2172 obyvatel. Obec se skládá z pěti částí - Břasy, Stupno, Kříše, Vranovice a Darová s celkovou rozlohou více než 21 km². V obci působí 19 fyzických a 3 právnické osoby, jejichž předmětem podnikání je zemědělství. Většina z nich se věnuje pěstování polních plodin, rozšířený je také chov skotu, ale v obci najdete i farmu zaměřenou na chov koz a výrobu produktů z koziho mléka.

Obec dnes

Obec Břasy je též známá produkcí jablek a sadařům se zde daří. Působí zde celá řada producentů. Nejznámější jsou Sady Schwarz Vranov, kam lidé rádi přijdou, ochutnají různé odrůdy a nechají si poradit pro sebe ta správná jablka. Sortiment ovoce byl rozšířen o další české potraviny, jako např. kmín, česnek, cibuli a mák. Doprovodnou činností je samozřejmě moštárna. Zavedena je i výroba neupraveného moštu bez tepelného a chemického ošetření. Další činností je pěstitelská pálenice, kde lze za poplatek nechat vypálit i ovoce z vlastní zahrady. Každý rok se zde přemění až 80 tun ovoce na kvalitní ovocné 50% destiláty.

V části Darová vzniklo agroturistické středisko Darovanský dvůr, postupně doplňované

o další aktivity. Dvůr byl převzat zpět v restituci ve velmi zchátralém stavu a rekonstrukce začala postupně od roku 1994. Již v roce 1996 byl zahájen provoz restaurace, ubytovny, jelení farmy a chov koní. V dalších letech bylo postupně do provozu zapojeno 27 jamkové mistrovské golfové hřiště, veřejné 9 jamkové hřiště, kongresové centrum, krytý bazén, tenisové kurty, fotbalové hřiště, bowling, laserová střelnice, relaxační centrum a další zařízení. Spolumajitelka Darovanského Dvora odkázala v závěti dar ve výši 1 mil. Kč na opravu výzdoby místního kostela.

Se zemědělci, ale také se včelaři a myslivci obec dlouhodobě spolupracuje. Zemědělci zapůjčují obci bezplatně zemědělskou techniku k údržbě větších ploch v obci a v okolí

lového zařízení Prokopcovna, v kulturním centru K21 ve Stupně, na obecním úřadě, hasičské zbrojnici nebo ve staré škole ve Vranovicích. V těchto prostorách je možné i využití potřebné techniky pro daný účel. Poskytnutí prostor je samozřejmě zdarma.

Obec Břasy nabízí krásnou přírodu v okolí Berounky s každodenním provozem přívozu. Krásný výhled do okolí poskytuje rozhledna Na Vrchách. Naučná stezka seznamuje s dobýváním povrchového černého uhlí, včetně bohaté průmyslové historie Břaska. V centru Stupna je novorománský kostel sv. Vavřince a hrobka zakladatele Národního muzea hraběte Kašpara Marii Sternberga.

místních komunikací. Pomáhají také při budování a údržbě naučené stezky „Po stopách důlní činnosti na Břasku“ nebo při údržbě rybníků a vodních ploch. Příkladná spolupráce také byla při výsadbě stromů, alejí nebo likvidaci černých skládek. Dále se jedná o pomoc při údržbě místních komunikací a veřejných prostranství zemědělskou technikou v zimních měsících, pomoc při údržbě sportovních areálů jednotlivých spolků – sekání trávy, doprava nebo pomoc při odvozu odpadu.

Obec poskytuje zemědělským subjektům svá zařízení pro školení, semináře, přednášky, výstavy nebo kurzy např. v budově víceúče-

Obec očima hodnotící komise

Obec získala čestné uznání hodnotitelské komise za aktivní přístup k hodnocení a příkladnou spolupráci se zemědělskými subjekty.

Komise při své návštěvě ocenila zejména pestrost zemědělských subjektů i aktivit. Zároveň byla mile překvapena dobrou spoluprací místních zemědělců s obcí, např. bezplatným převodem a směnou pozemků pro potřeby obce.

Čechtice

okres
kraj
NUTS 2

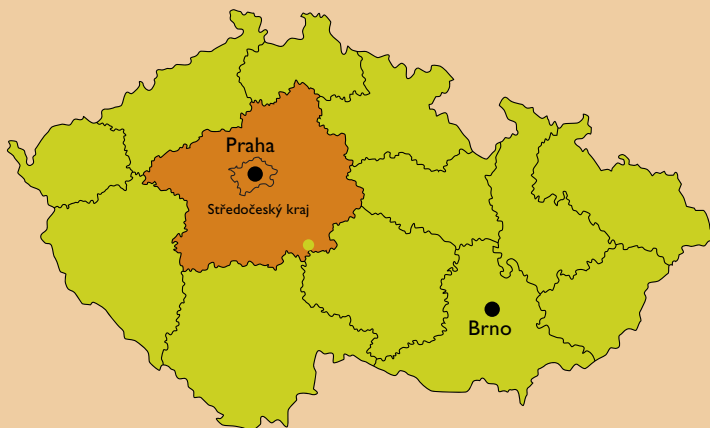
Benešov
Středočeský
Střední Čechy

adresa obecního úřadu

nám. Dr. Tyrše č.p.56, 257 65 Čechtice
www.mestys-cechtice.cz

počet obyvatel
rozloha obce

1 404
3941 ha

Oranžová stuha Středočeského kraje roku 2015

První zmínka o Čechtích je z roku 1315 a Čechtice jsou v ní označeny jak farní ves. Nejprve tu žil vladýcký rod, který nesl jméno tohoto městečka. Během staletí se zde vystřídalo mnoho šlechtických rodů a majitelů panství. V letech 1656 – 1658 byl postaven Jakubem Leopoldem z Halleweilu barokní, trojkřídlý, jednopatrový zámek. Poslední majitelé zámku, který se nachází v dolní části náměstí, byli Auersperkové, od kterých obec zámek odkoupila v roce 1926 za účelem zřízení měšťanské školy. Ve střední části náměstí je radnice. Na domě čp. 6 je pamětní deska majora spisovatele Ferdinanda Čenského, který se v Čechtích 29. 5. 1829 narodil. Již od roku 1350 je dominantou obce kostel sv. Jakuba Staršího, původně gotický, později přestavěný ve stylu baroka.

Obec dnes

Počet obyvatel Čechtice zaměstnaných v zemědělském sektoru je 174 s dominantou zemědělského družstva Čechtice, které je nejvýznamnějším partnerem při spolupráci s obcí. Zemědělské družstvo Čechtice vlastní techniku na údržbu břehových porostů, krajnic a příkopů u místních komunikací, kterou obec hojně využívá. Místní zemědělské družstvo má podíl na obnově historických polních cest, kde pomáhá vlastní technikou. Dále pak provádí zimní údržbu včetně jarního sběru posypového materiálu. Stará se také o neustálý rozvoj, přebudovalo vyřazenou sušičku obilí na sklad brambor s posklizňovou linkou, zrekonstruovalo stáje v areálu Čechtice a vybudovalo silážní žlaby a hnojiš-

tě. V minulých letech získalo ocenění v chovu skotu, kde i nadále drží vysokou užitkovost. Družstvo dále provozuje „Jatka Jeníkov“ s vyhlášenou kvalitou masných výrobků, které dodávají do širokého okolí. Na výrobu se zde používá pouze maso, nic není nahrazeno separáty (masné výrobky).

Městys Čechtice využívá odpadního tepla z bioplynové stanice zemědělského družstva k vytápění školy, školky, radnice, restaurace, společenského sálu, bytového domu, hasičské zbrojnice, domu s pečovatelskou službou a několika rodinných domů pomocí teplovodu. Zemědělské družstvo vyšlo obci vstříc i v rámci likvidace bioodpadu a nabídlo k vy-

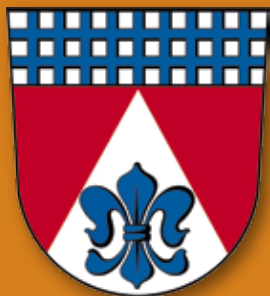
užití brownfield zónu v Růžkových Lhoticích, kde v současnosti vzniká z bývalé budovy pro chov prasat komunitní kompostárna.

Místní zemědělci podporují tradiční kulturní a společenské akce formou sponzorství nebo přímé účasti, kterou zároveň využívají k propagaci svých výrobků. Účastní se tradiční Traktoriády, která se pořádá v místní části Otročice.

Ve spolupráci městysu se zemědělským družstvem byly vybudovány protierozní meze. Společnými silami došlo také na zatravnění několika pozemků nad místními sídly. Dalším výrazným počinem pro udržení vody v krajině a zabránění povodní byla výstavba nového rybníka. Výsadba původních dřevin místním zemědělským družstvem v okolí nového rybníka přispívá k druhové rozmanitosti místní krajiny. Městys Čechtice hospodaří na 349 ha obecních lesů, kde přísně dodržuje druhovou skladbu a výsadbu melioračních dřevin.

Městys Čechtice vytváří podmínky pro další rozvoj zemědělských subjektů. Několik pozemků bylo vyčleněno pro výstavbu zemědělských staveb v rámci územního plánu s ohledem na vzhled a charakter krajiny. Městys Čechtice pronajímá bezúplatně rybářským spolkům rybníky a požární nádrže. Opačným směrem za to městys získá pomoc při likvidaci těžebních zbytků z obecních lesů a při výstavbě a údržbě zeleně.

Haňovice

okres
kraj
NUTS 2

Olomouc
Olomoucký
Střední Morava

adresa obecního úřadu

Haňovice 62, 783 21 Chudobín
www.hanovice.cz

počet obyvatel
rozloha obce

456
275 ha

3. místo v celostátním kole Oranžová stuha Olomouckého kraje roku 2015

Obec Haňovice je hanáckou vesnicí ležící tři kilometry jihozápadně od Litovle na březích potoka Loučky. Skládá se z Haňovic a části Kluzov. Od první zmínky z roku 1141 jsou Haňovice zemědělským centrem, ve kterém byl již v roce 1350 správní statek spravující několik sousedních vesnic. Významným obdobím obce bylo 16. století, kdy rod Pročků ze Zástřizl postavil zámek a pivovar. Bernard Prakšický ze Zástřizl v době náboženských třenic na začátku 17. století byl předním stoupencem moravských protestantů, za což byl uvězněn a Haňovice i s přilehlými vesnicemi císař Leopold II. věnoval Olomoucké kapitule. Ta přestavěla zámek, zřídila v Haňovicích správní statek, postavila nový pivovar a velký zemědělský dvůr. Po roce 1850 zámek i se statkem kupuje židovská rodina Winterů, která přistavěla sladovnu a lihovar.

Obec dnes

V září roku 1952 bylo ustanoveno Jednotné zemědělské družstvo Doubrava Haňovice, které se v roce 1992 transformovalo a od roku 2005 nese název Zemědělské družstvo Haňovice.

Do roku 1980 byly Haňovice střediskovou obcí se správou dalších 5 vesnic. Od roku 1990 je pouze s osadou Kluzov samostatnou obcí.

Zemědělské družstvo Haňovice, zabírající více jak 1/3 intravilánu obce, je dominantním a pro občany výjimečným podnikem, který měl a má vliv na ekonomický i kulturní rozvoj obce. V osmdesátých letech družstvo postavilo 20 bytů pro své zaměstnance a poskytovalo zaměstnání téměř 50 % obyvatel Haňovic. Díky efektivnosti provozu a dobré dopravní obslužnosti do nedaleké Litovle a Olomouce počet zaměstnanců klesl, přesto stále zemědělské družstvo zaměstnává nejvíce občanů z obce. Zemědělské družstvo se zapojuje do všech oblastí života v obci. Z jeho iniciativy postupně vzniklo myslivecké sdružení, rybářský spolek a tělovýchovná jednota. Dnes má obec 5 spolků, které zemědělské družstvo neustále podporuje a to jak finančně,

materiálně, tak i technickou pomocí. Úzce spolupracuje s mysliveckým a rybářským spolkem a to v oblasti honitby, údržby rybníka a chovu ryb. Sbor dobrovolných hasičů pořádá každým rokem závody v požárním útoku „O pohár starosty obce“ a „O pohár ZD Haňovice“. Největším přínosem Zemědělského družstva Haňovice bylo v roce 2011 postavení bioplynové stanice, čímž se snížily pachové emise z kejdy, a následné vybudování teplovodu z bioplynové stanice do kulturního domu, kde sídlí i obecní úřad, knihovna, kadeřnictví a dva spolky. Tento teplovod, který družstvo vybudovalo, byl poděkováním za dlouhodobou spolupráci s obcí. Sál se do této doby v zimě

nevytápěl. Zemědělské družstvo nyní poskytuje neomezené množství tepla. To ocenily spolky a občané obce. Během zimních měsíců zde mohou občané cvičit, zahrát si badminton, stolní tenis. Mládežnická mužstva trénují kopanou, spolky pořádají plesy, taneční zábavy a jiná sousedská posezení. Obec sál zapůjčuje na svatby, konference a schůzovou činnost. Zemědělské družstvo každoročně pořádá exkurze pro děti ze základní školy a den otevřených dveří pro veřejnost, na kterém seznamuje občany s novými technologiemi, rozvojem družstva a představuje své záměry.

Největší a nejvýznamnější kulturní událostí v roce, do které se zapojuje obec a země-

dělské družstvo jsou Kluzovské hody „KLO-ZOVSKY HODE“. Ty se konají každoročně, vždy ve stejném kalendářním období, tj. týden po Svatém duchu. Kluzovské hody jsou posvícením, které se konávalo a koná po ukončení zemědělské sezóny v období přechodu do zimního klidu. Koncem října končí zemědělské práce a nastává čas zimního klidu a odpočinku. Lidem skončila těžká práce na polích a je čas se sejít a probrat jak se komu během roku dařilo, jaké byly výnosy, výdělky či prodělky. Celou vesnicí jde průvod v dobovém oblečení, s dechovou hudbou. V čele se veze koza a jelito (symboly Kluzovských hodů). Lidé před svými domy nabízí vlastní výrobky (zabijačka, vdolečky, perníčky, povidla, pálenka a jiné pochutiny, které může domácnost nabídnout). Průvod končí v kulturním domě, kde až do noci sousedé probírají nejen zemědělská témata.

Obec očima hodnotící komise

Obec získala čestné uznání hodnotitelské komise za aktivní přístup k hodnocení a příkladnou spolupráci se zemědělskými subjekty.

Komisi se při návštěvě líbila provázanost obce s ostatními zájmovými spolky. Zároveň ocenila velmi vřelou spolupráci mezi obcí a zemědělským družstvem Haňovice. S ohledem na skutečnost, že se zemědělské družstvo nachází téměř v centru obce, zaujala komisi čistota a pořádek jak ve vlastním centru obce, tak i v okolí zemědělského družstva. Dále komise ocenila využívání odpadního tepla bioplynové stanice na vytápění kulturního domu a spolupráci na rozvojových projektech obce.

Heřmanov

okres
kraj
NUTS 2

Žďár nad Sázavou
Vysočina
Jihovýchod

adresa obecního úřadu

Obec Heřmanov, Heřmanov 35, 594 58
www.hermanov.info

počet obyvatel
rozloha obce

210
538 ha

2. místo v celostátním hodnocení Oranžová stuha Kraje Vysočina roku 2015

Již 665 let uplynulo od první písemné zmínky o této obci. První zápis je z roku 1349, kdy patřila k Osovskému panství, od roku 1437 k Náměšti nad Oslavou. Až do třetí čtvrtiny 19. století se Heřmanov úředně jmenoval Hermannschlag-Hermašlak. Z názvu se dá vyčíst a předpokládat, že ves vznikla ve 13. století jako kolonizační ves, že její zakladatel se jmenoval Hermann (Heřman) a že vznikla na místě vymýceného lesa (Schlag). Doslovný překlad by byl Heřmanova Paseka.

Obec dnes

Dominantou Heřmanova je bezesporu kostel zasvěcený sv. Mikuláši. Původně gotický kostel ze 14. století byl barokně přestavěn roku 1732 a opravován roku 1878. Dále se v obci nachází fara z roku 1799, která byla kompletně zrekonstruována a slouží k rekreaci. V blízkosti obce se rozkládá přírodní památka, unikátní mineralogické naleziště tzv. heřmanovských koulí. Světově významné naleziště má plochu 1,89 ha a je chráněno od 19. 10. 1979. Po blízké naleziště heřmanovských koulí se nachází chráněná „Heřmanovská“ louka, na které roste Prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*). Mezi neobvyklé zajímavosti Heřmanova patří vysoký komín na návsi, jenž je pozůstatkem bývalého lihovaru (jednoho z nejstarších na Moravě, založeného 1835) a slouží jako každoroční hnízdiště čapů.

Obec Heřmanov nejvíce spolupracuje s Družstvem Heřmanov, které je klasický zemědělský podnik zabývající se produkcí rostlinnou i živočišnou. Družstvo smluvně zajišťuje zimní úklid vesnice, pomáhá obci svými mechanizačními prostředky při veškerých akcích jako je např. budování parkoviště, úprava veřejných prostranství i komunikací, pokládání chodníků či sečení trávy. Hospodaří také na obecních pozemcích, které má v pronájmu. Obec se dlouhodobě snaží i o obnovu lesního hospodářství. V uplynulých letech 2003 - 2007 čerpala dotace z fondu Ministerstva zemědělství na zalesnění. Heřmanov je od roku 2007 členem Sdružení obecních lesů Příbyslav, kde funkci odborného lesního hospodáře zajišťuje Lesní družstvo Příbyslav. Soukromé lesy vlastníků

spadají pod vedení LČR - Lesní správu Ná-měšť nad Oslavou. V katastru obce se nachá-zí pět větších rybníků (Klusáček, Pod Studán-kou, Farský, Panský a Nový). V okolí rybníku Klusáček se rozkládá rozsáhlá chatová oblast (53 objektů). Panský rybník vlastní soukromý majitel, který s využitím dotací EU vybudoval opravdu krásný komplex k rekreaci a v sou-časnosti buduje ekofarmu Zelené údolí. Eko-farma Zelené údolí je rodinná zemědělská farma hospodařící v ekologickém režimu a zabývá se především chovem masného plemene ovce Suffolk, jelena evropského, daňka skvrnitého a produkcí ryb v rybnících. Obec buduje tzv. Heřmanovskou naučnou stezku. Na zajímavých místech poblíž obce instaluje lavičky a informační tabule, které seznámí návštěvníky s historií a zajímavostmi tohoto místa. Ekofarma Zelené údolí se po-dílela na vybudování Heřmanovské naučné stezky a účastní se celé řady obecních akcí. Myslivecké sdružení Borovina působí i na území Heřmanova. Velké úspěchy slaví také

místní chovatelé. Místní včelaři jsou členové Základní organizace včelařů ve Velké Bíteši. Tyto dobrovolné subjekty spolupracují s ob-cí zejména při organizování různých výstav. V Heřmanově se pořádá také pravidelné setkání myslivců a sokolníků s ukázkami vý-cviku dravých ptáků.

V uplynulých letech se v obci podařilo reali-zovat spoustu plánovaných akcí z Programu obnovy venkova např.: veřejný vodovod, te-lefon, opravu elektrické sítě, plynofikaci obce, úpravu veřejného prostranství před kostelem a obecním úřadem. Byla provedena komplet-ní rekonstrukce kulturního domu, klubovny a obecního úřadu. Na návsi bylo vybudováno dětské hřiště a dokončen sportovní komplex u školy (travnaté i víceúčelové hřiště, dětský koutek, WC, posezení, sportovní zázemí).

Obec očima hodnotící komise

Obec získala čestné uznání hodnotitelské komise za aktivní přístup k hodno-cení a příkladnou spolupráci se zemědělskými subjekty.

Prezentace obce byla na velmi dobré úrovni. Komisi zaujala především snaha místních obyvatel ukázat v obci to nejhezčí - tedy velmi aktivní přístup místních obyvatel a pestrost činností zemědělských subjektů a spolků.

Chlumany

okres
kraj
NUTS 2

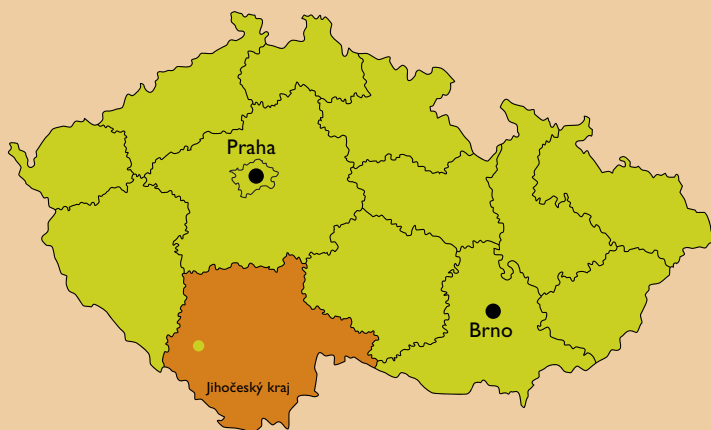
Prachatice
Jihočeský
Jihozápad

adresa obecního úřadu

Chlumany 60, 384 22 Vlachovo Březí
www.chlumany.cz

počet obyvatel
rozloha obce

328
556 ha

Oranžová stuha Jihočeského kraje roku 2015

Obec se rozkládá v malebném údolí podhůří Šumavy, 2 km od Vlachova Březí ve směru na Vimperk. V centru obce se nachází náves s kapličkou a malým parčíkem, ve kterém je umístěn pomník padlým vojákům z I. světové války. V současné době žije v obci 328 obyvatel, z nichž většina dojíždí za prací do okolních měst.

Obec dnes

Největší podíl v rámci spolupráce se zemědělskými subjekty zaujímá spolupráce se Zemědělskou společností Chlumany, která patří v Pošumaví k významným pěstitelům brambor. Loupané brambory mimo jiné dodává i do místní mateřské školy a jednou ročně chodí děti na exkurzi, při které se dozví o cestě brambor z pole přes sklad, jejich roztřídění a zpracování (oloupání) až na jejich talíř. Společnost pravidelně prodává na Chlumanském trhu brambory a každoročně v září probíhá tzv. „bramborový trh“.

Významný podíl ve spolupráci se zemědělskými subjekty má i Zemědělské zásobování a výkup Prachatice, které stálo u vzniku Chlumanského trhu v roce 2010. Významným letošním počinem vzájemné spolupráce je realizace myšlenky pečení „limitované

edice“ Husineckého chleba – významné regionální potraviny.

Strategie směřování a rozvoje Chluman, která byla připravena novým zastupitelstvem po komunálních volbách v roce 2006, byla koncipována s cílem „zpátky na venkov“. Tato nelehká cesta, jejímž výchozím bodem bylo navázání na dávné tradice vesnice, tedy zemědělství, ukázala, že dosažení našeho cíle je reálné.

Koncepce zahrnuje přeměnu veřejných prostranství, budov i zeleně na prostředí koncipované v duchu české vesnice, ve snaze, aby vesnice zůstala vesnicí. Cílem je také přilákání turistů do míst, kde nejsou žádné turistické aktivity. Dochází tak k postupnému navázání spolupráce s místními zemědělskými subjekty. V samém počátku byl trochu smělý plán

– ukázat a zpřístupnit na venkovském trhu místní zemědělské produkty a dostat tak na český venkov návštěvníky. Tento počín se podařil a Chlumanský trh nabízí místní produkty – ovoce, zeleninu, bylinky, květiny, med, ryby, pečivo, uzeniny, ale i řemeslné produkty jako jsou košíky, březová košťata, keramiku, potřeby pro drobné chovatele, drůbež a drobné zvířectvo.

Chlumany jsou díky tomu vesnicí, kde se dobře žije, která si nehraje na to, co není, a která vychází ze své tradice – tradice zemědělství, pěstování plodin a chovu dobytka. A k tomu všemu přispívá i výše popsaná spolupráce se zemědělskými subjekty spolu s faktem, že sama obec se stala zemědělským podnikatelem.

Kozojídky

okres
kraj
NUTS 2

Hodonín
Jihomoravský
Jihovýchod

adresa obecního úřadu

Kozojídky čp. 100, 696 63 Hroznová Lhota
www.kozojidky.cz

počet obyvatel
rozloha obce

514
287 ha

I. místo
v celostátním kole
Oranžová stuha
Jihomoravského kraje
roku 2015

Obec Kozojídky se nachází v okrese Hodonín v Jihomoravském kraji. Leží na úpatí Bílých Karpat v nadmořské výšce 188 m n. m., 3 km jihovýchodně od města Veselí nad Moravou. Rozkládá se na katastrální výměře 287 ha a je zde evidováno 131 domů. První písemná zmínka o Kozojídkách pochází z roku 1490. Obec nemá vlastní zdravotnické zařízení ani poštu. Spádová pošta se nachází v nedaleké Hroznové Lhotě. V roce 1971 zde byla vysvěcena kaple sv. Martina.

Obec dnes

V obci Kozojídky je na velmi dobré úrovni spolupráce se zemědělským subjektem Rolnická a. s. Obec Kozojídky se významným způsobem podílela na výstavbě bioplynové stanice v areálu farmy v Kozojídkách. Tato stavba přinese obci v budoucnosti zlepšení finančních prostředků. Díky výstavbě bioplynové stanice se předpokládá finanční stabilizace zemědělského subjektu, což přinese další projekty a následné zvýšení zaměstnanosti. V rámci výstavby bioplynové stanice se podařilo zabránit úpadku zemědělské farmy Rolnická a. s. a celkově se vylepšuje celkový

vzhled farmy v Kozojídkách. Dále je plánováno využití přebytku tepla z bioplynové stanice pro vytápění budovy šaten v areálu sportovního areálu. Rolnická a. s. obci bezúplatně zajišťuje údržbu obce jak v zimním období, tak i v létě. Zajišťuje zdarma veškeré odvozy, dovozy, nakládky a vykládky. Vzhledem k plánované výstavbě čistírny odpadních vod a kanalizace v obci nebyla realizována a řešena koncepce ozelenění a veřejných prostranství v obci. Kozojídky jsou členem dobrovolného svazku obcí Mikroregion Strážnicko.

V obci dále působí drobný pěstitel bylinek, který vyrábí tzv. „kozyjidský čaj.“ Velmi dobrá spolupráce je s místním spolkem zahrádkářů, kteří pravidelně každoročně pořádají výstavu ovoce a zeleniny s ochutnávkou místních

jídel a produktů. Pravidelně provádějí moštování a každoročně pořádají výstavu vín. V letních měsících nabízejí svá vína zejména turistům ve vinném sklepě v areálu vinných sklepů, kde mají i malou expozici. V obci jsou pěstovány tradiční ovocné dřeviny – např. hrušně Ovesnačky, jabloně Panenské, slívy Durancie a obnovené je také pěstování moruší, oskeruší či dřínů.

Tradičním výrobcem místních pokrmů je spolek důchodkyň tzv. BABINEC, který v prostorách obecního úřadu organizuje kurzy vaření a pečení. Několikrát již vydaly svoji kuchařku a pravidelně nabízí své produkty na obecních akcích a rovněž tak na akcích v širokém okolí. Letos zvítězily v soutěži o nejlepší recept Jihomoravského kraje – Jihomoravský krajáč s receptem na Báleše.

Obec očima hodnotící komise

Komise ocenila zejména příkladnou spolupráci při přípravě a realizaci projektu protipovodňových opatření. Spolupráce obce se zemědělským subjektem funguje při svozu bioodpadů. Odpadní teplo z bioplynové stanice bude využíváno k vytápění místní sportovní klubovny. Velmi kladně komise také ohodnotila provedení rekultivace skládky, kdy rekultivovaná plocha byla využita na výstavbu solárních panelů.

Rajnochovice

okres
kraj
NUTS 2

Kroměříž
Zlínský
Střední Morava

adresa obecního úřadu

Rajnochovice, č.p. 144, Rajnochovice
www.rajnochovice.cz

počet obyvatel
rozloha obce

544
4 145 ha

Oranžová stuha Zlínského kraje roku 2015

Před vznikem obce Rajnochovice se na jejím dnešním území rozkládalo několik samostatných osad. Jsou doloženy vesnice Polom, Hodonovice (pod Bílovou), Černá ves, Kateřinice (nesouvisí s obcí na Vsetínsku), městečko Košov (zde byly dokonce i zděné domy a kostel) a další. Dnes zůstaly jen názvy místních částí. V původních osadách žili dřevaři, uhlíři (pálili dřevěné uhlí), pasekáři (chov ovcí, pěstování lnu, obilí a brambor) a šindeláři (strouhali střešní krytinu „šindel“). Roku 1640 se narodil bača Mikuláš Rajnoch, který sloužil na kelčském biskupském panství. Po jeho smrti vydal olomoucký biskup hrabě Schrattenbach svolení, že jeho synové si mohou na panských pozemcích nedaleko kostela postavit každý svůj domek a na vymezeném pozemku hospodařit. 8. květen 1721 (datum, kdy dostali synové Mikuláše Rajnocha svolení se usídlit) je pokládán za datum založení Rajnochovic. Ještě dnes je možno na hranicích katastru spatřit hranečníky s arcibiskupskými znaky.

Obec dnes

Obec Rajnochovice je turisticky vysoce atraktivním centrem Hostýnských vrchů, na jejímž území se nachází i nejvyšší vrcholy Kelčský Javorník (865 m) a Čerňava (844 m). Jedná se o chráněné území, oblast klidu v přírodním parku Hostýnské vrchy s několika zvláště chráněnými územími. Díky velkému podílu lesů je zdejší klima srovnatelné s rakouskými Alpami (nacházely se zde i klimatické lázně). Hlavním a nejdelším údolím protéká říčka Juhyně. Jedná se o největší obec okresu Kroměříž. Domy a chalupy jsou roztroušeny téměř po celém území, často na pasekách a samotách. V obci žije 544 obyvatel, ovšem v létě bývá počet až trojnásobný. Jen rekreačních chat a objektů je zde přes 700.

Podmínky pro zemědělství nejsou v tomto kraji jednoduché. Každý má ke své zemědělské činnosti ještě další živnost. Lidé pracují v lese (práce s koňmi, kácení stromů a sázení nových stromků, vyžínání trávy) či jezdí do města za prací. I přesto můžeme ještě dnes u mnoha domků vidět, jak se pasou ovečky nebo kozy a také pole či zahrady.

Obec Rajnochovice aktivně sleduje činnost zemědělců a lesnických subjektů na svém území a v případě zájmu je zapojuje do dílčích aktivit v rámci péče o krajinu.

Sleduje také možnosti dotačních titulů do zemědělství a drobného podnikání a in-

formuje o nich tyto drobné podnikatele. Spolupráce obce a zemědělských subjektů spočívá například v tom, že zaměstnává 2 zemědělce v zimních měsících na údržbu místních komunikací. Mysliveckému sdružení dává finanční příspěvek na krmení zvěře v zimě, včelařům poskytuje obecní pozemky k provozování své činnosti. Podporu poskytuje také největšímu zemědělci obce panu Novosadovi, formou finanční příspěvku na organizaci akcí, které pořádá během roku. Obec propaguje akce zemědělců a spolků na úřední desce a v obecním zpravodaji.

Dobrovolné spolky i zemědělci naopak pomáhají při organizaci akcí pořádaných obcí (Putování do Betléma spolu s rozsvěcováním vánočního stromu, soutěž O nejlepší guláš Rajnochovic), přispívají svými drobnými dary do tomboly při každoročním Sousedském posezení. Poskytují podle potřeb obci zemědělské stroje a další pomoc.

Rajnochovice jsou malou vesnicí v krásném údolí, obklopeném lesy, kde každý zná každého, ale když je třeba, jeden druhému bez okolků pomůže.

Valy

okres
kraj
NUTS 2

Cheb
Karlovarský
Severozápad

adresa obecního úřadu

V Lukách 21, 353 01 Mariánské Lázně
www.obecvaly.cz

počet obyvatel
rozloha obce

455
429 ha

Oranžová stuha Karlovarského kraje roku 2015

Obec Valy leží na západě Čech mezi městy Mariánské Lázně a Lázně Kynžvart. Vznikla jako roztroušené sídlo v údolí kolem potoků Kosového a Bahnitého. Údolí je hranicí dvou pohorí – Slavkovského lesa a Českého lesa. V dávnověku zde byla frekventovaná zemská cesta, obklopená hlubokými neprůchodnými lesy. Osídlení zde začalo za třicetileté války. Původní název Staré Šance odrážel mocné zátarasy, sruby a valy, které začal v těchto místech od roku 1618 budovat loketský hejtman a v letech 1642-1643 pokračovala císařská vojska. Název obce se měnil, nejprve nesla jméno Staré Šance (Alte Schanz), po roce 1848 mizí z názvu slovo „Staré“. Obec Valy byla téměř 100% německá. V roce 1946 bylo německé obyvatelstvo odsunuto a obec se stala zcela českou. V roce 1948 byl úředně schválen český název Valy.

Obec dnes

V obci Valy v současné době hospodaří několik zemědělských subjektů. Zemědělci zde obhospodařují vlastní půdu, ale i půdu pronajatou od obce. Významně se také podílejí na údržbě zeleně na veřejných prostranstvích, zapůjčují svou techniku pro údržbu veřejných ploch, pomáhají se zimní údržbou komunikací, a to včetně odvozu sněhu. Neméně významnou je jejich spolupráce při pořádání kulturních, společenských a sportovních aktivit pro občany obce, kdy zapůjčují svou techniku, představují své vlastní produkty formou poskytování věcných a sponzorských darů. Obec zemědělcům působícím v katastru obce Valy zprostředkovává informace a snaží se je zapojit do spolupráce s místní akční skupinou MAS 21, o. p. s.

Ve spolupráci s místními rybáři a Českým rybářským svazem (ČRS) v obci v současné době vzniká nový zájmový kroužek pro děti – Rybářský kroužek. ČRS přislíbil na podporu zájmové činnosti pro děti od 6 let zajištění povolenek zdarma. Děti se nejen přiblíží k přírodě, ale seznámí se i s tím, jak ryby chovat. Rybáři také pořádají veřejné výlovy, zajišťují vánoční prodeje ryb a aktivně se účastní akcí pořádaných pro děti. Rybář Josef Jirušek pak zaměstnává brigádníky na sezónní práci.

V obci je rozšířené včelařství, kterým se zde zabývá několik občanů. Vedení obce místní včelaře podporuje finančními příspěvky na obnovu včelstev. Včelaři chovají svá včelstva

ování bude materiál vpravován zpět do půdy v katastru obce.

Vedení obce připravuje projekt zaměřený na regeneraci zeleně v obci Valy, jehož součástí bude zřízení centrálního parku před budovou Obecního úřadu ve Valech a vybudování parku s umístěním cvičících prvků nejen pro seniory, s přírodním amfiteátre a sociálním zázemím pro místní rybářský kroužek. Součástí projektu by mělo být i vybudování obecních sádek pro chov pstruhů.

na katastru obce a přispívají tak ke kvalitní úrodě ovoce soukromých pěstitelů. Myslivci, kteří mají honitbu v katastru obce, se podílí na údržbě a ochraně lesních pozemků. Společně s pracovníky obce provádí výsadbu a prořezávku obecního lesa.

Důležitým tématem posledních měsíců je odpadové hospodářství, respektive zpracovávání biologicky rozložitelných odpadů. Pro tyto účely zakoupila obec z Operačního programu životního prostředí techniku pro svoz separovaného odpadu a navázala spolupráci se zemědělcem Ing. Petrem Potůčkem, který tento odpad pro obec zpracovává. Po zpra-

Vražkov

okres
kraj
NUTS 2

Litoměřice
Ústecký
Severozápad

adresa obecního úřadu

Vražkov 2, 413 01 Roudnice nad Labem
www.vrazkov.cz

počet obyvatel
rozloha obce

420
762 ha

Oranžová stuha Ústeckého kraje roku 2015

Vražkov je příkladem podřipské obce s dlouhotrvajícím zemědělským osídlením. V období I. republiky obec patřila mezi nejrozvinutější zemědělské obce. Zemědělská produkce měla vliv i na rozvoj elektrifikace a dopravy v obci. Již v roce 1925 zde byla vybudovaná trať pro odvoz řepy do cukrovarů.

Obec dnes

Dnes lze charakterizovat zemědělství v katastru obce jako intenzivní. V obci jsou 4 soukromé zemědělské farmy a hospodaří tu i akciová společnost Agrivep, která má jedno ze svých středisek v nedaleké obci Černouček. Všichni podnikající se spolupodílejí na tvorbě krajiny. Tato péče o krajinu je docílená vhodnými osevními postupy, pracovními technologiemi, dodržováním nitrátové směrnice, agrotechnických termínů atd. Jako jeden z pozitivních faktorů se na vzhledu krajiny podílí i fakt, že zemědělských subjektů

je v oblasti několik, proto dochází ke zmenšování výměry jednotlivých ucelených ploch, což doprovází proces obnovování remízků, mezí a větrolamů, které zabraňují vzniku půdních erozí a dalším negativním vlivům.

Zemědělské subjekty hospodařící v obci Vražkov se zabývají převážně rostlinnou výrobou. Místní zemědělská produkce převážně dodává do výkupu obilí, kukuřici, ale i ovoce z blízkých sadů. V obci jsou farmáři, kteří se mimo jiné zabývají i produkcí mléka.

Díky dotační podpoře z Evropské unie vybudovali moderní otevřené ustájení dojníc. Umístili na veřejně přístupném prostranství automat na mléko, který je hojně využíván místními obyvateli a kvůli kvalitnímu mléku do obce přijíždí i mnoho lidí z okolí.

Obec trvale spolupracuje se soukromými zemědělci a podporuje jejich činnost. Zemědělci na oplátku pomáhají při údržbě místních komunikací, při nakládce zeleného bioodpadu či při terénních úpravách.

Obec má velice dobrou spolupráci se všemi

soukromými zemědělci a zemědělskou společností Astur, a.s., kteří pomáhají při údržbě a ochraně krajiny. V letošním roce ve spolupráci s výše jmenovanými zemědělskými subjekty došlo k odstranění černé skládky a přípravě tohoto prostoru na výstavbu komunitní kompostárny. Neocenitelná je i péče o ovocné stromy v zahradě mateřské školy.

Zemědělci se aktivně zapojují do příprav pozemkových úprav, poskytují myslivcům pole na pěstování krmiva pro zvěř a obnovují remízky podél cest.

Všeň

okres
kraj
NUTS 2

Semily
Liberecký
Severovýchod

adresa obecního úřadu

Všeň 10, 512 65 Všeň
www.vsen.cz

počet obyvatel
rozloha obce

603
560 ha

Oranžová stuha Libereckého kraje roku 2015

Farní ves Všeň, ležící na staré silnici z Turnova do Sobotky, se v dochovaných písemných pramenech poprvé připomíná v roce 1318. V současné době je stejnojmenná pojizerská obec tvořena ještě i původními zemědělskými osadami Mokrá a Ploukonice, které se rozložily na samém levém břehu řeky Jizery. Tu pak zde překračuje železobetonový obecní most z roku 1912 (technická památka) na pravý břeh, odkud již vedla kratší cesta směrem ke Svijanům, kde v zámku od roku 1593 bylo sídlo panství pro všechny osady včetně dosud rohozecké Všeně.

Obec dnes

V obci Všeň má sídlo dominantní zemědělský subjekt AGRO Český ráj, a. s. a jím založená společnost Biochov Český ráj, s. r. o. Dále zde hospodaří několik fyzických osob, z nich zřejmě nejznámější je farma Ing. Jany Lye-rové – Dvůr Borčice. AGRO Český ráj a. s. se výrazně podílí na zaměstnanosti místních obyvatel. V obci provozuje bourárnu s prodejnou vlastního hovězího masa. Je také zřizovatelem dětského klubu a mini-školy Agráček, který mohou navštěvovat děti již od 2 let věku. Agráček je zaměřen na environmentální výchovu, přírodovědně-technické vzdělávání a program lesní pedagogiky. V době letních prázdnin pořádá pro děti od 2 do 8 let příměstský tábor. AGRO Český

ráj a. s. se významně podílí i na růstu cestovního ruchu. V sídle společnosti byla zřízena ubytovna pro 30 osob. Ubytovna je využívána sezónními zaměstnanci AGRO Český ráj a. s., zaměstnanci firem, kteří dočasně pracují v okolních firmách, turisty, putující po turistické stezce či cyklotrase protínající obci, ale i návštěvníky Country salonu „V jeteli“. Pro místní obyvatele, turisty a zaměstnance místních a nedalekých firem zajišťuje kuchyň společnosti AGRO obědy, včetně jejich rozvozu. Půjčuje sál pro pořádání společenských a kulturních akcí i jednání zastupitelstva. Stranou nezůstávají ani menší zemědělské podnikatelé, např. Dvůr Borčice. Farma byla majitelce vrácena v restitucích a do dnešního

rek, který v současnosti svoji zemědělskou usedlost přestavuje. Obec se může pochlubit zahradnictvím Ing. Jana Blümela. Jeho výpěstky je možné zakoupit přímo v zahradnictví, ale i na farmářských trzích. Společenský život v obci je bohatý. Působí zde celkem 13 spolků, jejichž činnosti obec podporuje. Bohatá spolková, sportovní, kulturní činnost, projekty obce, úspěchy zemědělských subjektů a řada dalších aktivit jsou pravidelně prezentovány v obecních novinách. Spolupráce obce, zemědělských subjektů, spolků a občanů je zde samozřejmostí.

dne prošla řadou úprav. Soustřeďuje se na chov koní a agroturistiku. Již řadu let pořádá tradiční dětské tábory a výuku jízdy na koni. Od r. 1992 je na farmě, ve spolupráci s Libereckým krajem a Regionální agrární radou Libereckého kraje, pořádán „Den koní v Českém ráji“. Tato akce je přehlídkou chovatelských úspěchů a výsledků výcviku koní místního jezdeckého klubu. Návštěvníci se nejen pobaví, ale mohou dále poznávat krásy Všeně a jejího okolí, která se tak dostává do širokého povědomí. Podobný podnikatelský záměr má i zemědělský podnikatel Filip Ma-

Žďár nad Metují

okres
kraj
NUTS 2

Náchod
Královéhradecký
Severovýchod

adresa obecního úřadu

Žďár nad Metují, č.p. 60, 549 55 Žďár nad Metují
www.zdarnadmetuji.cz

počet obyvatel
rozloha obce

655
816 ha

Oranžová stuha Královéhradeckého kraje roku 2015

Obec Ždár nad Metují se nachází v Královéhradeckém kraji, zhruba dva kilometry od města Police nad Metují. Historie obce, která patří k nejstarším na Policku, sahá hluboko do 13. století, kdy tento kraj osídlovali Benediktini. Malebná obec je schoulená v úpatí stolové hory Ostaš, která dominantně vystupuje do výšky 700 m n. m. nad krajinou Polické pánve. Tato hora, jež náleží do katastru obce, je tvořena množstvím roztodivných pískovcových útvarů, skalních věží, které nesou různá pojmenování (Zbrojnoš, Čertovo auto, Zrádce, Kočičí hrad) a jsou častým turistickým cílem mnoha návštěvníků.

Obec dnes

Už samotný název předurčuje obec k zemědělské činnosti. Pojem Žďár označoval místa, kde byl vymýcen a vypálen les k získání půdy

pro louky a pole, nabízející dostatek místa pro hospodaření a chov dobytka.

Místní zemědělské subjekty se aktivně zapojují do dění v obci. Významně přispívají svojí činností při přípravách a konáních společenských a kulturních akcí. Současnou největší kulturní akcí v obci je Svatojánský jarmark. Jedná se o tradiční akci spojenou s propagací původních řemesel, ukázkami lidové tvorby a prodejem produktů ruční výroby a produktů s označením regionální potravin. Velkým plusem pro obec a její obyvatele je zemědělské družstvo Ostaš, a to především díky vytváření pracovních příležitostí

a poskytování těžké techniky k nejrůznějším činnostem. V zimě provádí družstvo svojí těžkou technikou pravidelné údržby místních komunikací, které musí být udržovány vzhledem ke klimatickým podmínkám i několikrát denně. Zemědělské subjekty přispívají k rozvoji a podpoře cestovního ruchu. V loňském roce spolupracovaly na opravě poničené cesty vedoucí na turisticky nejvyhledávanější místo v obci – horu Ostaš. Materiálně či fi-

nančně podporují spolkovou činnost (výsadba stromů v okolí zemědělských budov, poskytnutí krmiva pro zvěř). Svůj nemalý podíl mají místní zemědělské subjekty na udržování veřejného prostranství, zeleně, polních cest i okolní krajiny. Nápomocny byly i při obnovování drobných sakrálních staveb, nacházejících se na katastrálním území obce.

Prosadit zájmy obnovy venkova se obec snaží také prostřednictvím aktivního členství v Místní akční skupině Stolové hory.

Obec zřizuje základní a mateřskou školu, úzce spolupracuje se spolky, dobrovolníky a vedoucími zájmových kroužků. Podporu obce má i místní spolek rybářů. Spolek sdružuje sportovní rybáře, kteří se zabývají chovem ryb. Pro tento účel byl již před několika lety obcí poskytnut nevyužívaný areál místního koupaliště, který byl přebudován na sádky ryb. V centru obce byla zrekonstruována víceúčelová budova, ve které se nachází obecní úřad, knihovna, hospůdka a také sál, který slouží ke sportovním i kulturním aktivitám.

Vítězné obce minulých ročníků

Oranžová stuha České republiky roku 2007
obec Těšetice (Olomoucký kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2008
obec Partutovice (Olomoucký kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2009
obec Telecí (Pardubický kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2010
obec Francova Lhota (Zlínský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2011
obec Řepeč (Jihočeský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2012
obec Rudka (Jihomoravský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2013
obec Prlov (Zlínský kraj)

Oranžová stuha České republiky roku 2014
obec Hošťálková (Zlínský kraj)

Foto – archiv obcí a celostátních hodnotitelů
Oranžové stuhy 2015

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha
www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz
odpovědná redaktorka:
Ing. Tereza Podškubková

ISBN 978-80-7434-244-8